

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/7460-16
Saksbehandler: Andreas Skulberg
Dato: 16.03.2021

Korrigert anbefaling om statlig forskrift for kommunene Haugesund, Karmøy, Tysvær, Vindafjord, Bokn, Sveio og Utsira fra 16.3.2021 kl. 24.00

Korrigert anbefaling finnes vedlagt. Utsira kommune er nå med på alle listene.

Oppsummering

- HelseDirektoratet anbefaler iverksettelse av tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5A for kommunene Haugesund, Karmøy, Tysvær, Vindafjord, Bokn, Sveio og Utsira.
- Tiltakene anbefales iverksatt fra 16.3.2021 kl. 24.00.
- Kommunene har alle gjennomført lokale situasjonsvurderinger, og ønsker tiltak i tråd med covid-19 forskriften kapittel 5A.
- Folkehelseinstituttet mener det er behov for tiltak på et særlig høyt tiltaksnivå i kommuner som har en raskt økende smittetrend, og behov for å følge opp med tiltak som begrenser kontakt over kommunegrensene i nabokommuner med tett kontakt gjennom pendling og sosiale og kulturelle aktiviteter.
- Kommunene må til enhver tid konkret vurdere behovet for lokale råd og tiltak, og for samordning av tiltak for å redusere mobiliteten på tvers av kommunene.
- Vi anbefaler at det gjøres en ny vurdering av behovet for regional samordning og av forholdsmessigheten i tiltakene innen 11.4 2021, eventuelt behov for lemping av tiltakene vurderes løpende frem til denne datoen.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

HelseDirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no;STATSFORVALTEREN I ROGALAND

Anbefaling om statlig forskrift for kommunene Haugesund, Karmøy, Tysvær, Vindafjord, Bokn, Sveio og Utsira fra 16.3.2021 kl. 24.00

Oppsummering

- HelseDirektoratet anbefaler iverksettelse av tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5A for kommunene Haugesund, Karmøy, Tysvær, Vindafjord, Bokn, Sveio og Utsira.
- Tiltakene anbefales iverksatt fra 16.3.2021 kl. 24.00.
- Kommunene har alle gjennomført lokale situasjonsvurderinger, og ønsker tiltak i tråd med covid-19 forskriften kapittel 5A.
- Folkehelseinstituttet mener det er behov for tiltak på et særlig høyt tiltaksnivå i kommuner som har en raskt økende smittetrend, og behov for å følge opp med tiltak som begrenser kontakt over kommunegrensene i nabokommuner med tett kontakt gjennom pendling og sosiale og kulturelle aktiviteter.
- Kommunene må til enhver tid konkret vurdere behovet for lokale råd og tiltak, og for samordning av tiltak for å redusere mobiliteten på tvers av kommunene.
- Vi anbefaler at det gjøres en ny vurdering av behovet for regional samordning og av forholdsmessigheten i tiltakene innen 11.4 2021, eventuelt behov for lemping av tiltakene vurderes løpende frem til denne datoen.

Bakgrunn

Haugesund kommune har siden utbruddet i industribedriften Aibel AS, sett en spredning av smitten ut i kommunen, og besluttet en lokal forskrift onsdag 10. mars. Den 14. mars 2021 ble det avholdt møte mellom Statsforvalter i Rogaland, berørte kommuner, HelseDirektoratet og Folkehelseinstituttet.

Haugesund kommune uttrykte bekymring knyttet til smittesituasjonen, og viste til at antall smittede stiger med spesielt mye smitte i alderstrinnet knyttet til videregående skole. Situasjonen ble vurdert som utfordrende og uoversiktlig. Kommunen vurderer at deres kapasitet til å drive smittesporing er i ferd med å overstiges. Mutert virus er det dominerende. Også nabokommunene Karmøy og Tysvær rapporterte om økt smitte, herunder med smitte i flere skoler og barnehage. Kommunene ønsket å samordne seg med Haugesund.

Målet for kommunene var å intervensere tidlig for å unngå at situasjonen eskalerte ytterligere og kom ut av kontroll med fare for å miste oversikt og derigjennom fare for fullstendig nedstengning. I møtet ble det vurdert av statsforvalter og kommunene at det ikke var nødvendig å innføre nasjonale regionale vedtak i denne omgang.

16. mars ble det avholdt nytt møte om situasjonen

I møtet fremgikk det at situasjonen hadde eskalert etter møtet på søndag og berørte kommuner var klare på at de ønsket seg koordinerte tiltak, etter covid-19 forskriften kapittel 5A-C.

Kommunene Haugesund, Karmøy, Tysvær, Sveio, Bokn og Vindafjord har en felles situasjonsforståelse der de er omforente om behov for tiltak på ett høyere nivå. Kommunene utgjør en felles bo- og arbeidsmarkedsregion på ytre Haugalandet med stor mobilitet på tvers av kommunegrensene.

Helse Fonna rapporterer om at de har 5 Covid-19 pasienter innlagt, hvorav foreløpig 1 på intensiv. Videre er 80 ansatte i karantene noe som gir utfordringer med blant annet nedskalert elektiv drift for å opprettholde andre funksjoner ved sykehuset.

Beskrivelse og vurdering fra kommunene og Statsforvalter

Haugesund kommune

Haugesund opplyser at de har innført rødt nivå på skolene fra og med 16. mars. Det var 452 testede 15. mars 2021 og det opplyses at kommunene er i sterkt presset i TISK-kapasitet, som har ligget høyt over tid. De opplyser videre å ha over 2000 personer i karantene som følge av det pågående utbruddet. Haugesund kommune vurderer at det er behov for et høyere tiltaksnivå og ønsker kapittel 5A i Covid-19 forskriften.

Karmøy kommune

Karmøy kommune rapporterer om færre smittede enn Haugesund, men smittesituasjonen eskalerer. TISK-kapasiteten er utfordret. De har smitte i barnehager og skoler. Kommunen opplyser at de tester 500 om dagen mot 100 normalt. Situasjonen gjør arbeidet med smittesporing krevende. Kommunen ønsker nasjonalt fastsatt forskrift i covid-19 forskriften kap. 5A.

Tysvær kommune

Kommunen opplyser at de har satt alle skoler på rødt tiltaksnivå, samt to barnehager. De har registrert 11 smittede siste døgn. Kommunen har flere nærkontakter blant ansatte i helse- og omsorgstjenestene. De testet 9 prosent av befolkningen i løpet av en uke. TISK-kapasiteten er på strekk. Tysvær opplever at det er frykt i befolkningen på grunn av den eskalerende smittesituasjonen. Kommunen mener at andre og mer inngripende tiltak er nødvendig på grunn av smitte med ny variant. Kommunen ønsker derfor å innlemmes i covid-19 forskriften kapittel 5A.

Kommunene Vindafjord, Bokn, Utsira og Sveio

De tre omkringliggende kommunene vurderer at fordi ytre Haugalandet er en felles bo- og arbeidsmarkedsregion er det naturlig med ett felles tiltaksnivå for alle kommunene. Dette til tross for at kommunene på nåværende tidspunkt ikke har hatt like mye smitte som de øvrige kommunene i regionen. Kommunene ønsker å innlemmes i covid-19 forskriften kapittel 5A på linje med de andre tre utbruddskommunene.

Statsforvalters vurdering

Statsforvalteren i Rogaland har, i samråd med kommunene anbefalt at de innlemmes i covid-19 forskriften kapittel 5A. Anmodningen ligger vedlagt i sin helhet.

Folkehelseinstituttets innspill

Folkehelseinstituttet deler kommunenes vurdering av situasjonen og at dette tilsier tiltak på nivå med covid-19 forskriften kapittel 5A. Folkehelseinstituttet viste til at engelsk virusvariant gir mer alvorlig sykdom og er mer smittsom blant barn og unge. Utbrudd med denne varianten gjør det mer utfordrende å drive smittesporing. Folkehelseinstituttet ga i dagens møte sin støtte til kommunenes vurdering og innføring av covid-19 forskriften kapittel 5A.

Helsedirektoratets vurderinger og anbefalinger

Forholdsmessighetsvurdering, smittevernloven § 1-5

Smittevernloven § 1-5 oppstiller grunnleggende vilkår for iverksetting av smitteverntiltak: Etter bestemmelsen skal tiltak være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlige etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det også legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder.

Det blir stadig funnet flere tilfeller av mer smittsomme virusvarianter i regionen. Det er ikke full oversikt over mulig utbredelse, og det er ukjent smittevei til flere av de smittede. Situasjonen er uoversiktlig, og i rask utvikling.

Ytre Haugalandet er preget av overlappende arbeidsmarked, og kjennetegnes av tett kontakt mellom mennesker, idet innbyggerne bruker tilbud på tvers av kommunene i regionen. Det er stor intern mobilitet, både gjennom arbeid og for barn og unge i skole og fritidsaktiviteter. Det er stor bruk av offentlig transport. Helsedirektoratet viser til at regionen har stor mobilitet mellom kommunene, og at forskjeller i tiltaksnivå mellom kommunene kan bidra til uønsket mobilitet fra kommuner med høyere smittetrykk til kommuner med relativt lite smitte.

I samsvar med anmodningen fra Statsforvalter i Rogaland og i tråd med ønske og beskrivelser fra kommunene, anbefaler Helsedirektoratet at det iverksettes tiltak i tråd med covid-19-forskriften kapittel 5A for de aktuelle kommunene. Nedenfor gjøres konkrete forholdsmessighetsvurderinger knyttet til kommunene som foreslås innplassert på disse nivåene:

Tiltaksnivå 5A – forsterkede smitteverntiltak i enkelte kommuner – særlig høyt tiltaksnivå

I kommunene på ytre Haugalandet er situasjonen ustabil og i utvikling. Smittesporingskapasiteten er under press og et høyt antall personer er i karantene. Et økende antall smittetilfeller er av britisk virusvariant, og flere med ukjent smittevei. Regionen utgjør ett felles bo- og arbeidsmarkedsregion der det anses som viktig at det er koordinert tiltaksnivå mellom kommunene for å hindre uønsket mobilitet på tvers av kommunegrensene.

Helse Fonna rapporterer om at de har 80 ansatte i karantene, og at dette gir fordringer for driften, med blant annet nedskalert elektiv drift for å opprettholde andre funksjoner ved sykehuset

Helsedirektoratet viser til at tiltak etter covid-19 forskriften kapittel 5A har vist seg egnet til å slå ned utbrudd med engelsk variant flere andre steder, og mener at tiltaksnivået er forholdsmessig og nødvendig for kommunene.

Behovet for regionale, koordinerende eller lokale tiltak, jf. smittevernloven § 4-1 annet ledd

Etter smittevernloven § 4-1 annet ledd kan Helsedirektoratet treffe vedtak som nevnt i første ledd for hele landet eller for deler av landet ved et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom og når det er avgjørende å få satt tiltak i verk raskt for å motvirke overføring av sykdommen.

Helsedirektoratets vurdering er at vilkårene i smittevernloven § 4-1 er oppfylt. De nye virusvariantene er mer smittsomme og påvist i de aktuelle kommunene. Det er behov for å raskt iverksette koordinerte kontakt- og mobilitetsreducerende tiltak i utbruddskommunene og deres nabokommuner. Regionen er preget av høy mobilitet på tvers av kommunegrenser, og smittesituasjonen er raskt eskalerende på tvers av kommunene.

Samlet anbefaling

Det anbefales at tiltaksnivå 5A iverksettes for følgende kommuner:

- Haugesund,
- Karmøy,
- Tysvær,
- Vindafjord,
- Bokn,
- Sveio i Vestland fylke
- Utsira

Tiltakene bør iverksettes med virkning fra 16. mars 2021 kl. 24:00, og vare frem til den 11. april 2021. Det vurderes at tiltakene som utgangspunkt bør gis varighet til over påske for å vurdere om tiltakene har hatt tilstrekkelig effekt til å kunne nedtrappes.

Vedlegg

Brev fra Statsforvalteren i Rogaland om anmodning om innføring av nasjonal forskrift på Ytre Haugalandet

Helsedirektoratet
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

Kontakt saksbehandler
Marte Bergesen Tennfjord, 51568845

Anmodning om innføring av nasjonal forskrift på Ytre Haugalandet mm.

Statsforvalteren i Rogaland ber regjeringen og nasjonale helsemyndigheter om å innføre nasjonal forskrift på Haugalandet med bakgrunn i smittesituasjonen i kommunene som en følge av Covid-19.

Bakgrunnen for henvendelsen

Smittesituasjonen på ytre Haugalandet er under stekt press. Haugalandet har hatt en krevende situasjon over lang tid, spesielt i Haugesund, Karmøy og Tysvær. Haugesund har hatt økende smitte de siste seks dagene, og 27 smittede i dag. Det er også påvist smitte som kan knyttes til Haugesund i kommunene Karmøy, Tysvær og Vindafjord. Utsira og Bokn er små øykommuner uten smitte, men er tett sammenvevd i samme bo- og arbeidsmarkedsregion med mye mobilitet på tvers av kommunene. Det samme gjelder Sveio som ligger i Vestland fylke.

Kommunene opplever at smittesituasjonen i regionen, press på TISK-kapasitet i regionen, press på helsetjenestene i Helse Fonna, samlet gjør at nasjonale tiltak for alle kommunene er nødvendig.

Statsforvalter har hatt jevnlig møter med regionen, senest i dag, sammen med Helsedirektoratet, FHI og Statsforvalter i Vestland. Kommunene er samstemte om at man ønsker en felles nasjonal forskrift. Dette inkluderer også randkommunene med lite eller ingen smitte.

Innhold og varighet

Statsforvalter foreslår i samråd med kommunene at alle kommunene går inn under Covid-19 forskriftens kapittel 5 A.

Statsforvalteren foreslår at forskriften trer i kraft ved midnatt i dag.

Varigheten foreslås satt til uken etter påske, med mulighet for å kommunene til å gjøre ny vurdering dersom situasjonen skulle bedre seg innen den tid. Ved en slik varighet får også kommunene tid på seg til å omstille seg situasjonen og få arbeidsro.

Kommuner som forskriften skal gjelde for

Statsforvalter anmoder om forskrift i samråd med og på vegne av følgende kommuner:

- Haugesund kommune
- Karmøy kommune
- Tysvær kommune
- Vindafjord kommune
- Utsira kommune
- Bokn kommune
- Sveio kommune, Vestland fylke

Andre vedtak

Kommunene Haugesund, Karmøy og Tysvær vil også innstille på rødt nivå i barnehage, samt digital undervisning frem til fredag før påske for barne- og ungdomsskolene.

Med hilsen

Lone Merethe Solheim
statsforvalter

Reidar Johnsen
fylkesberedskapssjef

Janne Dahle-Melhus
fylkeslege

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	Haugesund
Utsira kommune	Postboks 63	5547	Utsira
Bokn kommune	Boknatun	5561	Bokn
Helse Fonna Haugesund sjukehus	Postboks 2170	5504	Haugesund
Tysvær kommune	Postboks 94	5575	Aksdal
SVEIO KOMMUNE	Postboks 40	5559	SVEIO
Karmøy kommune	Postboks 167	4291	KOPERVIK
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	Ølen
Statsforvaltaren i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Folkehelseinstituttet	Postboks 4404 Nydalen	0403	Oslo
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	Postboks 2014	3103	Tønsberg

